

Lausunto Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelman hyväksymisestä

Tekninen lautakunta 25.09.2024 § 63
277/14.05.00/2024

Valmistelija

Vesihuoltoinsinööri Jukka Valtonen

Uvilan kaupunki on yhdessä Euran, Eurajoen, Harjavallan, Kokemäen Vesihuolto Oy:n, Laitilan, Porin Veden, Rauman Veden ja Nakkilan kanssa Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelman. Hanketyöryhmään kuuluivat lisäksi Kuninkaanmännyn Vesi Oy, Säskylän kunta ja STEP Oy. Esisuunnitelmavaiheen vetovastuu annettiin Harjavallan kaupungille. Suunnitelma valmistui maaliskuun 2024 lopussa, ja sen on laatinut Sweco Finland Oy.

Uvilan kaupunki saa suurimman osan talousvedestään Ravanin pohjavesialueelta, yhteensä yhdeksästä eri pohjavesikaivosta, joita vuorottelemalla on raakavedenlaatu saatu pysymään nykyiselle vedenkäsittelylaitokselle käsiteltävänä.

Vedenotto-kaivoparin ollessa pitkään vain parin toisen kaivon varassa, esimerkiksi kaivojen huolto- tai häirtilantilanteiden aikana, aiheuttaa käytössä olevan kaivon rauta ja mangaani tasojen nousua, sekä nostaa kaivon tukkeutumisriskiä.

Uvilan kaupungilla on voimassa oleva 4500 m³/d vedenottolupa Ravanin pohjavesialueelle, mistä käytössä on tällä hetkellä noin 3000 m³/d. Käytössä oleva määrä on myös nykyisen vedenkäsittelylaitoksen maksimikapasiteetti.

Viimeisin vedenhankintaa koskeva selvitys on Kokemäenjokilaakson vedenhankinnan kehittämisen yleissuunnitelma (Sweco, 2021), missä pyritty löytämään ratkaisuja, joilla turvataan Satakunnassa laajahkon alueen vedenhankinta pitkälle tulevaisuuteen. Pitkän tähtäimen suunnitelmaratkaisu alueella perustuu tekopohjaveteen, jonka ensisijaisena sijoituspaikkana on Järilänvuoren pohjavesialue Kokemäellä ja Harjavallassa. Järilänvuoren alueella on tehty vuosina 1997-2003 tutkimuksia, joiden perusteella alue soveltuu hyvin tekopohjaveden muodostamiseen.

Tekopohjavesilaitoksen raakavetenä toimisi suunnitelman mukaan Kokemäenjoen vesi, mikä esikäsiteltäisiin ennen harjuun johtamista. Esikäsitelyn jälkeen vesi imeytetään maaperään, missä se puhdistuu talousvesikäyttöön soveltuvaksi vedeksi. Ennen verkostoon johtamista tekopohjavesi käsitellään siten, että varmistetaan sen täyttävän kaikki talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksen mitoitustavirtoamana on esisuunnitelmassa käytetty arvoa 20 000 m³/d. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen arvion mukaan, Järilänvuoren pohjavesialueella arvioidaan muodostuvan luontaista pohjavettä 10 000 m³/d.

Tekopohjaveden muodostamiseen liittyy eritasoisia lupa-asioita: Muun muassa ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), maanomistajasopimukset ja vesilain mukainen lupa (vesitalouslupa). Lisäksi näiden pohjaksi on laadittava kattavat tekopohjavesitutkimukset. Esisuunnitelmassa on esitetty karkea hankeaikataulu, jonka mukaan tekopohjaveden muodostaminen ja verkostoon johtaminen päästään aloittamaan noin 15 vuoden kuluttua tutkimusten aloittamisesta.

Esisuunnitelman tarkkuustasolla tekopohjavesilaitoksen investointikustannukseksi on esitetty noin 57 miljoonaa euroa.

Harjavallan tekninen lautakunta on pyytänyt lausunnot esisuunnitelmasta hankkeen muilta osapuolilta. Lausunnot tulee antaa 30.9.2024 mennessä. Osapuolia pyydetään ottamaan kantaa erityisesti siihen, aikooko kunta tai vesihuoltolaitos jatkaa hankkeen osapuolena tekopohjavesilaitoksen toteuttamiseen tähtäävien selvitysten seuraavaan tutkimus- ja suunnitteluvaiheeseen. Seuraavan vaiheen keskeinen sisältö on kattavien tekopohjavesitutkimusten tekeminen ja vaikutusten arviointi.

Esisuunnitelmaa esitellään tarpeen mukaan kokouksessa. Esityslistan liitteenä on Tekopohjavesilaitoksen esisuunnitelma.

Esittelijä	Tekninen johtaja Björninen Teemu
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää hyväksyä Järilänvuoren tekopohjavesilaitoksesta laaditun esisuunnitelman ja osallistua hankkeen jatkosuunnitteluun, mikäli siihen pääsääntöisesti osallistuvat myös esisuunnitteluvaiheessa mukana olleet hankkeen osapuolet
Päätös	Hyväksyttiin

Petri Haanpää poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 20.22.